

en mindelig Afgjørelse paa billige Vilkaar. Det kan ikke være min Grund til at sige et Ja, som jeg ikke kunde forsvare enten for mit Folk eller for Historien eller for mit eget Navn. Jeg vil ikke sige, jeg kan ikke sige et ubetinget Ja, og det skal aldrig komme over mine Læber. Nu vil man maaskee sige til mig, ja saa er det jo kun Skromt med hele din Føielighed, thi Ministeriet har erklæret baade hist og her, og den høitærede Premierminister har jo baade igaar og idag gjentagne Gange erklæret, at ethvert betinget Ja vilde for Ministeriet være det Samme som et ubetinget Nei. Det tænkte jeg selv igaar ved at høre paa den høitærede Premierministers noget flotte Tale, men idag, førend jeg hørte Ministeren igjen, havde jeg dog gyldig Grund til at troe, at Ministeriet dog ikke meente det ganske saaledes, at det dog ikke var dets Tanke, at det vilde sætte Sagen paa Spidsen. Jeg havde Grund til at troe, at Ministeriet kun meente, at det ikke kunde tage imod Betingelser, der stillede skarpt mod Udkastet enten i det Hele eller i dets enkelte Bestemmelser, som skulde gjøre det nødvendigt, at der maatte skee Forandringer, førend det kunde udfomme og træde i Kraft. Jeg havde Grund til at tænke, at det var saa, indtil jeg nu hørte, at den høitærede Premierminister idag gjentog de samme Ord uden Undtagelse, uden det allermindste Bink om, at dersom der kunde gives Betingelser, hvormed Rigsdagen vil nøies, og som ikke gif saa skarpe og udtryffeligt ssendtilige mod dette Udkast, naar de gif uden om det, da vilde Ministeriet betænke sig, og ikke være utilbøielig til at komme Rigsdagen imøde. Jeg maa altsaa vel for Diebliffet omtrent opgive Haabet om, at det kan nytte, men jeg erklærer, at det er lige ærligt og lige alvorligt meent. Man vil maaskee sige mig: men er det muligt at stille nogen Betingelse, som kunde være af den mindste Vigtighed for Danmarks Folk og Danmarks Rige, uden at den skulde gaae tværtimod det Udkast, som foreligger, eller som er os meddeelt, og jeg siger „Ja“. naturligtviis, dersom jeg ikke troede det, saa var det jo hen i Veiret jeg havde talt, men det var derpaa, jeg strax gjorde opmærksom, idet jeg foreslog et Udvalg, da Talen var om Behandlingen af denne Sag,

idet jeg sagde, at det for mine Dine var den eneste Vej til Maalet, at man kom bort fra Udkastet, forsaavidt det er muligt. Jeg sagde: Det er nødvendigt, og det kan skee paa en let Maade, naar vi lade være, idet vi give vort Samtykke, at tage det „Dvønnævnte“ med, som vi slet ikke have med at gjøre, som Ministeriet først har foreslaaet, men hvorom der slet ikke staar Noget i § 5, som jo er den vedtagne Form for vort Samtykke, som er stadfæstet af Hs. Majestæt, og hvor det kun hedder: „Disse Grundlovsbestemmelser maae træde i Kraft samtidigt med Fællesforfatningen“. Ordet „Fællesforfatning“ kan nemlig, som vist Ingen vil negte, gaae paa noget Andet og Mere end dette Udkast, og Ordet maa hos os, naar vi sige Ja, ene og alene gaae paa den hele nye Tingenes Ordning, hvorved vi som Danmarks Rigsdag afgive alle Fællessager til Hs. Majestæt Kongen og Hans Regjering, med en Fællesforsamling, som Hs. Majestæt Kongen af sin egen Magtfuldkommenhed og paa fri Haand vil kalde tillive, og da siger jeg, efterat have vel overveiet denne Sag, da er der mange Betingelser, som vi kunne stille for „Saet“ eller knytte til vort Ja, som visse ere vigtige for Danmark, og som ere saa langt fra at løbe mod Udkastet, at de for en stor Deel endogsaa indrømmes deri, uden at det videre kan nytte os; fordi, som den ærede Kultusminister har indskærpet os, men som ikke behøvedes at indskærpes, naar man lukker sine Dine op, at vi kan ikke sige Ja til, at det Udkast maa træde i Kraft, udenat vi sige Ja, til at det maa træde i Kraft med sin hele Foranderlighed, og derfor, da Foranderligheden ligger i dets egen Natur, blive ved at være i Kraft, om der saa ikke blev et Ord tilbage af, hvad der nu staaer der. Og nu med Hensyn til mine Betingelser, saa skal jeg, det Første skee kan, hylket jo vil være til anden Behandling, stille et Ændringsforslag med alle de Betingelser, som jeg troer, at baade Danmarks Rigsdag bør sætte og et dansk Ministerium baade kan og bør nøies med at modtage. Det er visnok vanskeligt, selv om man gjør sig megen Umage, at komme saaledes udenom dette Udkast, at man ikke paa nogen Maade skal støde an mod